

Centrum sociálnych služieb Partizánske, Škultétyho 653/20, Partizánske 958 01	Kritérium: 2.6
	Počet strán: 8

Krízový plán

**zameraný na predchádzanie vzniku a šíreniu Covid 19, respektíve iných
prenosných ochorení v Centre sociálnych služieb Partizánske**

	Meno a priezvisko	funkcia	dátum	podpis
Spracovala	Mgr. Veronika Kucharová	Sociálna pracovníčka	05.05.2020	
Schválila	PhDr. Mária Janíková, MBA	riaditeľka	05.05.2020	

Článok 1

Základné ustanovenia

Centrum sociálnych služieb Partizánske, ako poskytovateľ sociálnych služieb - domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie v súlade s ustanovením §10 a kritériom 2.6 podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb podľa prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o sociálnych službách) vydáva smernicu „**Krízový plán zameraný na predchádzanie vzniku a šíreniu Covid 19, respektíve iných prenosných ochorení v Centre sociálnych služieb Partizánske.**“

Článok 2

Vymedzenie pojmu krízový plán a cieľ dokumentu

Krízový plán - je súbor jednotných a špecifických postupov pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu COVID 19 u klientov alebo zamestnancov v zariadení.

Tento dokument bol vytvorený za účelom prevencie a zvládania krízovej situácie v súvislosti s epidemiologickou situáciou spôsobenou COVID 19 počas jej trvania, zároveň môže byť použitý aj v ostatných mimoriadnych situáciách zapríčinených šírením a vznikom iných prenosných ochorení.

Centrum sociálnych služieb Partizánske pri poskytovaní sociálnej služby vychádza z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti klientov sociálnych služieb, a preto aj v čase krízových situácií vytvára podmienky k podpore a zachovaniu základných ľudských práv a slobôd všetkých osôb v zariadení Centra sociálnych služieb Partizánske.

Článok 3

Základné informácie o COVID 19

Dôležitým predpokladom úspešnej prevencie sú dostupné a zrozumiteľné informácie ohľadom rizík súvisiacich s novým koronavírusom, spôsoboch jeho prenosu, príznakov ochorenia COVID-19 a preventívnych opatreniach. Za informovanosť je v Centre sociálnych služieb Partizánske zodpovedná riaditeľka alebo ním poverený zamestnanec. Zodpovedná osoba v zariadení zabezpečí, aby informovanosť bola pre všetkých zrozumiteľná a dostupná.

SARS-CoV-2 je respiračný vírus, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

Príznaky ochorenia COVID-19 sú najmä:

- teplota nad 38°C (tu treba dávať pozor, že u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zväžiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- kašeľ,
- sťažené dýchanie,

- bolesť svalov,
- únava.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom, a to najmä:

- seniorov nad 70 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne ochorenia),
- klientov liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi.

Článok 4

Prevenia šírenia vírusovej infekcie a ochorenia COVID-19

Všeobecné zásady šírenia respiračných chorôb

Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu) s infikovaným človekom alebo expozícii s vírusom.

Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov, vrátane SARS-CoV-2, sú nasledovné:

- vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením;
- skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí;
- často si umývať ruky teplou vodou a mydlom (najmä pri priamom kontakte s chorými alebo izolovanými pri čakaní na výsledky v prostredí zariadenia sociálnych služieb alebo ich okolí); ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu;
- účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.
- vetrať miestnosť,
- nosiť ochranné pomôcky.

Zamestnanci Centra sociálnych služieb Partizánske by si mali umývať ruky:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom

Dôležité je nepoužívať spoločné uteráky, predmety osobnej potreby a dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov po každej činnosti, pri ktorej došlo k ich kontaminácii a vetrať.

Klienti Centra sociálnych služieb Partizánske by si mali umývať ruky:

- po použití toalety,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po návrate do vnútorných priestorov zariadenia z vychádzky (v areáli zariadenia),
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,

- po návrate do CSS z pobytu mimo zariadenia,
- pred a po návšteve nemocnice, lekára.

Dôležité je nepoužívať spoločné uteráky, predmety osobnej potreby a pravidelne vetrať.

Článok 5 **Telefonické a mailové kontakty**

Kontaktné osoby a inštitúcie na odpovedanie otázok v oblasti „COVID-19“:

- **Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky**
02/49284111,0917 222 682 alebo na e-mail adrese: koronapodnety@vzsr.sk,
uvzsr@uvzsr.sk

- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach**
046/519 20 26, 0915 492 003 alebo na e-mail adrese: koronavirus@ruvzpd.sk

- **Trenčiansky samosprávny kraj**
PhDr. Elena Nekorancová – vedúca oddelenia sociálnej pomoci
Tel. kontakt. +421-32-6555 562
Mail: elena.nekorancova@tsk.sk
Mgr. Michaela Bierovská – referentka oddelenia sociálnej pomoci
Tel. kontakt. +421-32-6555 568
Mail: michaela.bierovska@tsk.sk

MUDr. Helena Kúdelová – všeobecná lekárka pre Centrum sociálnych služieb Partizánske
Tel. kontakt: 038 / 749 22 13

PhDr. Mária Janíková, MBA - riaditeľka Centra sociálnych služieb Partizánske
Tel. kontakt: 0907 758 608

Najnovšie informácie, odporúčania a nariadenia *Úradu verejného zdravotníctva SR a hlavného hygienika SR* ohľadom COVID-19 sú dostupné na: www.uvzsr.sk.

Ďalšie informácie sú dostupné aj na stránkach Ministerstva zdravotníctva SR www.health.gov.sk a taktiež na špecializovanej stránke venovanej koronavírusu na Slovensku www.korona.gov.sk.

Zariadenie Centrum sociálnych služieb Partizánske sa vzhľadom na dosiahnutie účelu riadi najmä predpismi:

- Nariadenie vlády č. 77/2020 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie;
- Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu;
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Článok 6

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u zamestnanca

Inkubačná doba ochorenia COVID-19 je **od 2 – 14 dní**. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli vystavení kontaktu s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19, majú byť **bezodkladne** izolovaní v domácom prostredí počas **14 dní** od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

Zamestnanec Centra sociálnych služieb Partizánske je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný** telefonicky informovať riaditeľku zariadenia.

Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého má kontaktovať najskôr telefonicky a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť ochorenia COVID-19. O prípadnom nariadení karantény, t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ, ktorý je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená.

V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca v Centre sociálnych služieb Partizánske sú izolovaní všetky ostatné osoby, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované, podľa dezinfekčného plánu Centra sociálnych služieb Partizánske a usmernenia pracovníka RÚVZ.

Článok 7

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u klienta

V prípade, ak je podozrenie na ochorenie COVID-19 u klienta, je zodpovedným zamestnancom Centra sociálnych služieb Partizánske kontaktovaný ošetrojúci lekár klienta, ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Ak nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ podľa miestnej príslušnosti.

V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z vírusového ochorenia COVID-19, ale rozhodne, že chorý klient nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby, ktorý odoberie aj vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19, tak je v Centre sociálnych služieb Partizánske chorý klient zabezpečený v prísnej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka RÚVZ. V starostlivosti o tohto klienta sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie. Izba s izolovaným klientom je označená ako **infekčná** z dôvodu, aby boli zamestnanci jasne informovaní o potrebe dodržiavania režimových opatrení, dôslednom používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Klienta s potvrdeným ochorením COVID – 19, je povinný používať ochranné rúško, ak ho daná osoba toleruje. Použité rúška sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označenej ako **biologický odpad** alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa má pravidelne vynášať za prísnych

podmienok, ktoré nedovolia kontamináciu okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne bude tento materiál bezpečne zlikvidovaný.

Personál je vybavený **jednorazovými pomôckami** určenými pre prácu s klientom so suspektným (podozrivým) alebo s potvrdeným ochorením COVID-19, ktoré mu v prípade, že ich nemá zabezpečiť štátne hmotné rezervy.

Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie chorého klienta sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa). Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú ochranu personálu, musí byť klient v spolupráci s RÚVZ prevezený sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých klientov, ktorí prišli s chorým klientom do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa poskytovateľ riadi odporúčaním RÚVZ.

V takomto prípade sú zakázané návštevy, iba v špeciálnych prípadoch môže riaditeľka zariadenia povoliť návštevu chorého rodinou, a to v prípade zlého psychického stavu klienta alebo ak je klient v paliatívnej starostlivosti.

Článok 8

Opatrenia Centra sociálnych služieb Partizánske na dosiahnutie cieľa

- ✓ Od 06.03.2020 Centrum sociálnych služieb Partizánske na základe rozhodnutia krízového štábu SR vyhlásilo zákaz návštev v zariadení do odvolania.
- ✓ Vedenie Centra sociálnych služieb Partizánske je informované na poradách o vývine aktuálnych preventívnych opatrení, nariadení z Trenčianskeho samosprávneho kraja, ale i Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Zároveň sa vykonávajú od 09.03.2020 stretnutia zamestnancov krízového štábu. V stretnutiach sa pokračuje do obdobia upokojenia situácie. Na stretnutiach je nutné prekonzultovať aktuálnu situáciu s vývinom infekcie koronavírusu.
- ✓ Zamestnanci Centra sociálnych služieb Partizánske boli informovaní o povahe vírusu, o pravidlách hygieny, o dôkladnej dezinfekcii prostredia vrátane kľučiek na dverách, dotykových plôch a toaliet.
- ✓ Klienti boli informovaní o aktuálnych preventívnych opatreniach, nosení rúšok, dodržiavaním hygienických zásad, nutnosťou pravidelného vetrania, s možnosťou telefonického kontaktovania svojich rodinných príslušníkov.
- ✓ Rodinní príslušníci prijímateľov sociálnej služby boli a sú priebežne informovaní o opatreniach na webovej a facebookovej stránke zariadenia.
- ✓ Sociálne pracovníčky majú vytvorený telefonický zoznam na rodinných príslušníkov prijímateľov sociálnej služby, ktorým sa poskytuje starostlivosť. Použité budú v prípade potreby.
- ✓ Centrum sociálnych služieb Partizánske vypracovalo smernicu k dočasnému opusteniu zariadenia klientom v sprievode zamestnanca, z dôvodu návštevy v zdravotníckom zariadení.
- ✓ V prípade nariadenia rozsiahlejšej izolácie v Centre sociálnych služieb Partizánske je

vyčlenená izolačná miestnosť, ktorá je vhodná na izoláciu klientov. Počet lôžok je 6, miestnosť je vybavená sociálnym zariadením.

- ✓ Zdravotnícky personál je informovaný o postupe presunu na izolačnú miestnosť v prípade krízovej situácie.
- ✓ Lôžka pre zamestnancov, ktorí budú vykonávať nepretržitú službu sú:
 - na prízemí: gauče vo vestibule, gauč v kaplnke,
 - na I. oddelení: gauč v rehabilitačnej miestnosti, gauč na chodbe, gauč v kuchynke, gauč v kuchynke sociálne, gauč na sesterni,
 - na II. oddelení – gauč v terapeuticknej miestnosti, gauč na sesterni,
 - III. oddelenie – gauč v terapeutickej miestnosti, gauč na sesterni, gauč na chodbe,
 - zakúpené sú rozkladacie postele .
- ✓ Od 15.03.2020 je v Centre sociálnych služieb zabezpečená zonácia zamestnancov ekonomického úseku (vchod z boku budovy) a taktiež zonácia zamestnancov kuchyne je zabezpečená osobitným vchodom.

Článok 9 Krízový štáb

Krízový štáb v Centre sociálnych služieb Partizánske tvoria zamestnanci:

PhDr. Mária Janíková, MBA	0907 758 608
Mgr. Mária Kutíšová	0907 552 724
Mgr. Veronika Kucharová	0901 918 628
Lucia Foltánová	0944 490 623
Denisa Humajová	0905 423 480
Zuzana Šedivá	0901 918 630
Jana Vargová	0905 439 911
Ing. Mario Kompas	0915 972 336

Článok 10 Plán krízových opatrení v prípade karantény

- ✓ Vedenie Centra sociálnych služieb Partizánske má spracovaný telefónny zoznam na zamestnancov CSS – PE, ktorí sú k dispozícii nastúpiť do práce v prípade karantény a zotrvať nepretržite v krízovej službe.
- ✓ Zamestnanci, ktorí nebudú povolani do krízovej služby, budú k dispozícii na ostatných oddeleniach podľa rozpisu služieb.
- ✓ Odporúčanie zamestnancom pre krízový pobyt v zariadení mať so sebou osobné vybavenie: hygienické potreby, lieky pre osobnú potrebu, pohodlné oblečenie na viac dní.
- ✓ V prípade krízovej situácie bude strava pre zamestnancov v krízovej službe zabezpečená našou kuchyňou.

Článok 11 Činnosti v krízovom režime

- Činnosti sa zredukujú na minimálny rozsah, tak aby zamestnanci v krízovej službe zvládali fyzický aj psychický nápor počas krízovej služby.

- Vykonávajú sa základné opatrovateľské a ošetrovateľské úkony a úkony, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie zdravia a života klientov.
- Voľnočasové aktivity sa vykonávajú po dohode s personálom, ktorý je v krízovej službe. Nie je nevyhnutné ich vykonávať, je však potrebné klientov udržať v komfortnej zóne.
- Zamestnanci v krízovej službe sú v pravidelnom dennom telefonickom kontakte s krízovým štábom Centra sociálnych služieb Partizánske a to podľa potreby.
- Kuchyňa pracuje v krízovom režime.
- Kuchár môže prichádzať a odchádzať do zariadenia. Varí podľa zaužívaných zvyklostí. Servíruje tak, že naloží jedlo na príručný vozík, ktorý umiestni do vestibulu tak, aby s nikým neprišiel do kontaktu. Telefonicky upovedomí službu o umiestnení jedla. Po odobratí jedla vráti služba vozík s riadom späť do vestibulu a upovedomí o tom kuchára telefonicky. POZOR: tanier, príbor sa umýva v kuchynkách medzi oddeleniami personálom ktorý sa stará o klientov (nie kuchár) . Kuchár poumýva a vydezinfikuje riad, len ktorý vydal na vozíku a dezinfikuje aj vozík.
- V krízovej službe (12 hod. zmeny) na dennej zmene bude 5 zamestnancov zdravotného úseku + 2 upratovačky a na nočnej zmene 3 zamestnanci zdravotného úseku. Tak aby sa rovnomerne prestriedali a mohli si v provizorných podmienkach aj oddýchnuť na pripravených lôžkach (gauče, vid' článok 8). Zamestnanci sa však môžu dohodnúť na výkone služby operatívne tak, aby zvládali náročnú situáciu a mali všetci rovnomerný priestor na oddych.

Článok 12

Informovanosť prijímateľov sociálnej služby o spracovaní krízového plánu a jeho realizácie

Pri vzniku karantény sú klienti primeraným spôsobom informovaní o vzniknutej situácii tak, aby zvládli situáciu v pokoji. Realizuje vedúca sociálneho-zdravotného úseku.

PhDr. Mária Janíková, MBA
riaditeľka CSS PE